

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор комунального закладу

«Харківський ліцей №158

Харківської міської ради»

Дар'я ЗАЙЦЕВА

« 2023 р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
комунального закладу «Харківський ліцей №158
Харківської міської ради»
на 2023/2024 навчальний рік

СХВАЛЕНО

на засіданні

педагогічної ради комунального закладу

«Харківський ліцей №158

Харківської міської ради»

(протокол №1 від 31.08.2023 р.)

ХАРКІВ – 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до навчального плану Комунального закладу
«Харківський ліцей №158 Харківської міської ради»

I. Загальні засади

Комунальний заклад «Харківський ліцей №158 Харківської міської ради» (далі КЗ «ХЛ №158»), здійснює планування діяльності на підставі ст. 53 Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87, зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 року № 688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти», Державного стандарту базової середньої освіти затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 898 від 30 вересня 2020 року, Державного стандарту повної загальної середньої освіти, зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 538, № 143, Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України 25 вересня 2020 року № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 року за №1111/3539, освітніх програм Комунального закладу «Харківський ліцей №158 Харківської міської ради», власного Статуту.

Мовою освітнього процесу в закладі є державна мова. Кожен випускник повинен вільно розмовляти українською.

У 2023/2024 навчальному році у КЗ «ХЛ №158» функціонуватимуть 27 класів, у яких навчатимуться 648 учнів.

Навчальний план КЗ «ХЛ №158» на 2023/2024 навчальний рік складено:

- для 1- 4-х класів – за Типовою освітньою програмою для закладів освіти під керівництвом Савченко О.Я., затвердженою рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України від 22 лютого 2018 року, постанова Кабінету міністрів України «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти» (додаток 12) – додаток 1;

- для 5-6-х класів - за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України №235 від 19.02.2021 - додаток 2;
- для 7 - 9-х класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 1) – додаток 3;
- для 10-11-х класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 (таблиця 2) –додаток 4,5.

Ураховуючи потреби учнів, побажання батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів, у старшій школі навчання організовується за філологічним напрямом диференціації навчання: у 10-А та 11-А, 11-Б класах профіль «Українська філологія» та у 10-Б класі профіль «Біолого-хімічний»

II. Порядок вивчення окремих предметів

Навчальний план КЗ «ХЛ №158» включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення навчальних предметів інваріантної складової, введення спецкурсів, курсів за вибором та факультативів, індивідуальних та групових занять.

Варіативна складова навчального плану визначається закладом освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальному плані.

Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання приймає заклад освіти, враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо.

Навчальний план КЗ «ХЛ №158» включає структуру освітніх галузей, яка складається з навчальних предметів.

Освітня галузь «Мовно-літературна» у 1-4-х класах реалізується наступним чином:

- у 1-х класах через інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти» по 7 годин; на тиждень;
- у 2-х класах через навчальні предмети «Українська мова», «Читання» по 3,5 години на тиждень з кожного предмету;
- у 3-4-х класах через навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання» по 3,5 години на тиждень з кожного предмету;
- освітня галузь «Іншомовна освіта» у 1-х класах реалізується навчальним предметом «Іноземна мова (англійська)» - по 2 години на тиждень; у 2-4-х класах реалізується навчальним предметом «Іноземна мова (англійська)» - по 3 години на тиждень.

Викладання предмету «Математика» (освітня галузь «Математична») проводиться у 3-4-х класах по 5 годин на тиждень: по 4 години за рахунок інваріантної складової навчального плану та по 1 годині з варіативної складової навчального плану.

У 1-х класах з метою підвищення рівня загальної культури, формування наукового світогляду учнів на навчальну програму «Я досліджую світ» відведено 4 години на тиждень. У 2-4-х класах з метою підвищення рівня загальної культури, формування наукового світогляду учнів на навчальну програму «Я досліджую світ» відведено 3 години на тиждень.

У 1–4-х класах:

- частина навчального навантаження з фізичної культури 1 година на тиждень використовується на вивчення хореографії за наявності відповідних умов педагогічних кадрів та навчальних програм, що мають гриф Міністерства освіти і науки України (лист Міністерства освіти і науки України від 03.07.2018 № 1/9-415);
- освітня галузь «Технологічна» у 2-4-х класах реалізується навчальним предметом «Дизайн і технології» - по 1 годині на тиждень;
- освітня галузь «Інформатична» у 2-4-х класах реалізується навчальним предметом «Інформатика» - по 1 годині на тиждень.

У 1-4-х класах з метою розвитку творчого мислення, різних видів пам'яті, кращого засвоєння матеріалу введено додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей (по 1 годині на тиждень у кожному класі).

Освітня галузь "Мистецтво" реалізується окремими предметами "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво" або інтегрованим курсом "Мистецтво". Інтегрований курс "Мистецтво" в 1-4-х класах та 5-7-х класах освітня галузь "Мистецтво" реалізується окремими предметами "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво".

Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через освітні галузі:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура.

Викладання предмету «Зарубіжна література» (освітня галузь «Мовно – літературна») проводиться у 5-6-х класах по 1,5 години на тиждень.

Викладання предмету «Іноземна мова (англійська)» (освітня галузь «Мовно – літературна») проводиться у 5-6-х класах по 3,5 години на тиждень.

За рахунок годин інваріантної складової освітньої програми викладатимуться інтегровані курси:

- у 5-6-х класах – «Пізнаємо природу» (по 2 години на тиждень); «Здоров'я, безпека та добробут» (1 година на тиждень); «Досліджуємо історію та суспільство» (по 2 години на тиждень);
- у 7–9-х класах – «Основи здоров'я» (по 1 годині на тиждень);
- у 8-9-х класах – «Мистецтво» (по 1 годині на тиждень).

Інтегрований курс «Мистецтво» у 5-7-х класах реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які фінансуються з бюджету.

У 8-9-х класах з метою пізнавального інтересу учнів до історії рідного краю, міста Харкова та реалізації регіонального компоненту введено спецкурс «Харківщинознавство» (по 1 годині на тиждень) з обов'язковим оцінюванням навчальних досягнень учнів та виставленням балів з цього предмета до документа про базову середню освіту.

У 7-9-х класах з метою виховання патріота, творчої особистості, яка буде здатна реалізувати своє власне покликання та реалізовувати покликання української нації введено курс за вибором «Українознавство» (по 1 годині на тиждень).

У 5-9-х класах з метою підвищення рівня фінансової грамотності введено такі факультативні курси: у 5-х класах – «Родинні фінанси»; у 6-х класах – «Фінансово грамотний споживач»; у 7-х класах – «Фінансова культура»; у 8-х класах – «Прикладні фінанси»; у 9-х класах – «Економіка і фінанси».

Для розвитку творчих здібностей учнів, кращого засвоєння ними програмного матеріалу введені години індивідуальних та групових занять у 5-7-х класах:

- у 5-6-х класах – з англійської мови (по 1 годині на тиждень);
- у 7-х класах – з української мови (по 0,5 години на тиждень).

У І семестрі 2023/2024 навчального року у зв'язку з відсутністю фінансування варіативна складова впроваджуватися в освітній процес не буде (Лист Міністерства освіти і науки України від 10.01.2023 р. №1/385-23).

Формування змісту технологічної діяльності учнів 5-9-х класів на уроках трудового навчання здійснюється на основі об'єктів проєктної діяльності.

Результатом проєктно-технологічної діяльності учнів має бути **проєкт** (спроєктований і виготовлений виріб чи послуга). Навчальна програма також передбачає формування у дітей навичок побутової діяльності та вмінь з самообслуговування (ПДС). Таким чином, у 5-6-х класах учні опановують 8 проєктів, з яких 2 формують ПДС , у 7–8-х класах 6 проєктів, з яких 2 формують ПДС , у 9-х класах —3 проєкти, з яких 1 формує ПДС.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи, тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки

здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика, фітнес тощо. У 2023/2024 навчальному році предмет «Фізична культура» реалізується за рахунок модулів, які визначені шляхом анкетування учнів:

- 5-ті класи – дитяча легка атлетика, панна, рухливі ігри, гандбол, волейбол, баскетбол 3х3, гімнастика, доджбол, баскетбол, бадмінтон, настільний теніс, футбол;
- 6-ті класи – дитяча легка атлетика, панна, рухливі ігри, гандбол, волейбол, баскетбол 3х3, гімнастика, доджбол, баскетбол, бадмінтон, настільний теніс, футбол;
- 7-мі класи – легка атлетика, баскетбол, гімнастика, волейбол, футбол;
- 8-мі класи – легка атлетика, баскетбол, гімнастика, волейбол, футбол;
- 9-ті класи – легка атлетика, волейбол, гімнастика, баскетбол;
- 10-ті класи – легка атлетика, гімнастика, волейбол;
- 11-ті класи – легка атлетика, гімнастика, волейбол.

Відповідно до Державного стандарту початкової загальної освіти та Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Для складання навчального плану використано другий варіант(таблиця 2) організації освітнього процесу, у якому передбачено вивчення базових предметів: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська

освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами: «Інформатика», «Технології» (враховуючи кадрове, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення, запити учнів, години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети розподіляються між двома обраними предметами (по 1,5 години на тиждень).

Частину навчальних годин навчального плану призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі.

Зміст профілів навчання реалізується системою окремих предметів і курсів: базові та вибірково-обов'язкові предмети, які вивчаються на рівні стандарту; профільні предмети, які вивчаються на профільному рівні:

№ за/п	Клас	Напрямок профільного навчання	Профіль навчання	Предмети профільного навчання
1	10-А	Філологічний	Українська філологія	Українська мова, українська література, зарубіжна література
2	10-Б	Природничий	Біолого - хімічний	Біологія, хімія
3	11-А	Філологічний	Українська філологія	Українська мова, українська література, зарубіжна література
4	11-Б	Філологічний	Українська філологія	Українська мова, українська література, зарубіжна література

Викладання предметів «Українська мова» та «Українська література» проводиться у 10-А та 11-х класах по 4 години на тиждень: по 2 години за рахунок інваріантної складової навчального плану та по 2 години з варіативної складової навчального плану; викладання предмету «Зарубіжна література» проводиться у 10-А класі в обсязі 2 години на тиждень: 1 година за рахунок інваріантної складової навчального плану та 1 година з варіативної складової навчального плану та 11-х класах по 3 години на тиждень: по 1 годині за рахунок інваріантної

складової навчального плану та по 2 години з варіативної складової навчального плану.

Викладання предмету «Біологія та екологія» в профільному 10-Б класі проводиться по 5 годин на тиждень: по 2 години за рахунок інваріантної складової навчального плану та по 3 години з варіативної складової навчального плану; викладання предмету «Хімія» проводиться в обсязі 4 години на тиждень: 1,5 години за рахунок інваріантної складової навчального плану та 2,5 години з варіативної складової навчального плану.

За рахунок годин інваріантної складової освітньої програми викладатимуться інтегровані курси:

- у 10-11-х класах – «Математика (алгебра та початки аналізу та геометрія)» (по 3 години на тиждень);
- у 10-11-х класах – «Біологія і екологія» (10-А-11-ті – по 2 години на тиждень, 10-Б - 5 годин на тиждень);
- у 10-х класах – «Фізика і астрономія» (по 3 години на тиждень);
- у 11-х класах – «Фізика і астрономія» (по 4 години на тиждень).

Відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 26.02.2020 № 143 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» та наказу МОН від 31.03.2020 № 464 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» назву навчального предмета «Захист Вітчизни» змінено на «Захист України».

Викладання предмета «Захист України» проводиться у 10-х та 11-х класах по 2 години на тиждень: по 1,5 години за рахунок інваріантної складової навчального плану та по 0,5 години з варіативної складової навчального плану.

Предмет «Технології» у 10-х та 11-х класах реалізуватиметься за рахунок модулів:

Класи	Модулі
10-ті	Технологія дизайну предметів інтер'єру.
11-ті	Креслення. Ландшафтний дизайн.

Варіативна складова є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів у галузях, які загалом не пов'язані з обраним профілем навчання.

З метою якісної підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання (НМТ) години варіативної складової передбачаються на упровадження індивідуальних занять у 10-А та 11-х класах – з історії України (по 1 годині на тиждень); математики (по 1 годині); англійської мови (по 0,5 години) та у 10-Б класі – з історії України (1 година), з української мови(1 година).

Години навчальних предметів інваріантної та варіативної складових робочого навчального плану, що позначені дробовим числом (0,5; 1,5; 2,5; 3,5), викладатимуться впродовж навчального року: ціла частина – щотижнево, дробова (0,5 години) – по 1 годині через тиждень. У 5-6-х класах предмети та курси з навчальним навантаженням 0,5 години на тиждень вивчаються протягом одного семестру.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Відповідно до вище зазначених нормативних документів, у КЗ «ХЛ №158» запроваджується поділ класів на групи:

- при вивченні української мови, яка вивчається як предмет, в 2-11-х класах при кількості більше, ніж 27 учнів у класі;
- при вивченні іноземної мови (англійської) - в 1-11-х класах при кількості більше, ніж 27 учнів у класі;
- при проведенні уроків з фізичної культури у 10-11-х класах (окремо для хлопців і дівчат; більше 27, але не менше 8 учнів у групі);
- при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів у 2-11-х класах (клас ділиться на 2 групи, але не менше 8 учнів у групі);
- при проведенні уроків з трудового навчання у 5–9-х класах при кількості більше, ніж 27 учнів у класі.

Поділ класу на групи при вивченні предмета «Захист України» здійснюється окремо для юнаків та дівчат.

Курси за вибором викладатимуться за державними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України та, якщо вони входять у гранично допустиме навантаження, обліковуватимуться в класних журналах з оцінюванням навчальних досягнень учнів.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класах – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин.

III. Структура навчального року

Відповідно до п.3 статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» 2023/2024 навчальний рік розпочинається 1 вересня і закінчується 31 травня 2024 року (орієнтовно).

Навчальні заняття організуються за семестровою системою: I семестр – з 1 вересня по 29 грудня 2023 року, II семестр – з 15 січня по 31 травня 2024 року (орієнтовно).

Тривалість уроків у загальноосвітніх навчальних закладах становить: у 1-х класах – 35 хвилин, у 2–4-х класах – 40 хвилин, у 5–11-х класах – 45 хвилин.

Згідно з пунктом 64 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України від 15.04.1993 № 102, зареєстрованим у Міністерстві юстиції 27.05.1993 за № 56 (зі змінами) визначено, що скорочення тривалості уроку не є підставою для зменшення норми часу, що передбачається на вивчення предмета, і не є підставою для зменшення норми часу для оплати в розрізі чверті, півріччя, року. Збільшення кількості уроків у зв'язку із зменшенням її тривалості не означає збільшення навчального навантаження, встановленого при тарифікації в початковій школі в 2023/2024 навчальному році.

Навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної та старшої школи. Державна підсумкова атестація буде проводитись відповідно до чинного Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти.

Навчальний рік закінчується проведенням навчальних екскурсій та навчальної практики, які частково можуть проводитися впродовж навчального року (протокол педагогічної ради від 02.06.2023 №16) і державної підсумкової атестації випускників початкової, основної і старшої шкіл. Зміст та графік проведення навчально – пізнавальної, пошуково – дослідницької та навчальної практики затверджується наказом по школі.

Відповідно до п. 4 статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» тривалість канікул у закладах освіти протягом навчального року не може становити менше 30 календарних днів.

Упродовж навчального року для учнів будуть проводитися канікули: орієнтовно, осінні з 23 жовтня по 29 жовтня, зимові з 30 грудня по 14 січня 2024 року, весняні з 25 березня по 31 березня.

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов за погодженням із відповідними місцевими органами управління освіти можуть змінюватися структура навчального року та графік учнівських канікул, зокрема, можуть проводитися для учнів 1-х класів додаткові тижневі канікули, орієнтовно, з 19 лютого по 25 лютого 2024 року.

Режим роботи закладу – п'ятиденний навчальний тиждень, одна зміна.

Директор Комунального закладу
«Харківський ліцей № 158 Харківської
міської ради»

Дар'я ЗАЙЦЕВА

Додаток 2
 Складений відповідно до типової освіти
 III етапу загальної середньої освіти
 і науки України
 від 20.04.2018 р. №408 зі змінами, внесеними наказом
 Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019
 №1493 «Про внесення змін до типової освіти
 III етапу загальної середньої освіти III
 ступеня» (таблиця 2.3)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
 для 10-А та 11-Б класів фізико-математичного напряму профільної "Українська фізико-математика"

Кількість годин на тиждень у класах		Предметів	
10-А	11-Б		
35,2	35,2		
3,2	3,2		
3	3		
3,2	3,2		
1,2	1,2		
1	1		
3	3		
3	3		
1,2	1,2		
3	3		
1,2+0,2	1,2+0,2		
3	3		
1,2	1,2		
1,2	1,2		
3,2	3,2		
1	1		
1	1		
0,2	0,2		
33	33		
8	8		
38	38		

ПРОШНУРОВАНО, ПРОНУМЕРОВАНО,
 ТА СКРІПЛЕНО ПЕЧАТКОЮ
 1В
 ДИРЕКТОР ХТ № 138
 Дар'я ЗАЙЦЕВА
 АРКУШІВ

ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
 «ХАРКІВСЬКИЙ ЛІТЕЙ №138»
 Директор КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

(Handwritten signature)

Дар'я ЗАЙЦЕВА